

PSICOLOGIA DE LA MEMÒRIA I ELS SEUS CAMPS D'APLICACIÓ 50025

FITXA DE L'ASSIGNATURA

I. IDENTIFICACIÓ

Nom de l'assignatura: Psicologia de la memòria i els seus camps d'aplicació

Titulació: Logopèdia

Tipus d'assignatura: Troncal () Obligatòria () Optativa (X)

Crèdits ECTS¹: 6

II. OBJECTIUS FORMATIUS DE L'ASSIGNATURA

Al finalitzar l'assignatura l'alumne serà capaç de:

1. Comprendre la funció de la memòria en el comportament humà, la seva importància, els mecanismes bàsics del seu funcionament i els factors que poden incidir sobre la memòria.
2. Reconèixer les diferents estructures, sistemes i processos implicats en la memòria.
3. Comprendre les principals relacions de la memòria amb algunes habilitats lingüístiques: adquisició de vocabulari, lectura i comprensió, aprenentatge de llengües estrangeres.
4. Identificar les implicacions dels mecanismes de memòria en alguns àmbits de la vida quotidiana com ara l'educació, la publicitat, i la memòria dels testimonis.
5. Conèixer algunes aplicacions pràctiques que milloren els processos mnemònics: regles mnemotècniques i factors que milloren els processos de codificació, emmagatzematge i recuperació d'informació.

III. COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES A DESENVOLUPAR:

Ser capaç de diferenciar les funcions de la memòria d'altres processos bàsics (atenció, percepció, emoció, etc.).

Ser capaç de delimitar el paper de cadascun dels sistemes de memòria en l'actuació d'una persona en una situació quotidiana.

Saber argumentar a favor o en contra de l'existència de diferents sistemes de memòria.

Saber relacionar els resultats d'experiments sobre memòria amb els models teòrics explicatius.

Identificar aquells tests de memòria que són útils per a mesurar aspectes concrets de la memòria humana.

Saber interpretar els resultats dels tests de memòria més coneguts.

Saber identificar les fases de la memòria en una situació quotidiana.

Saber analitzar la contribució de diferents factors sobre el procés de la memòria.

¹ 1 crèdit ECTS= 25 hores (hores de treball a classe + hores de treball autònom)

Saber relacionar les aportacions de les diferents hipòtesis i principis explicatius dels processos de codificació i recuperació amb situacions reals d'aprenentatge.

Saber relacionar diferents models teòrics sobre la representació de la informació en la memòria amb evidències empíriques.

Saber identificar, a partir de resultats experimentals, la contribució de la memòria en tasques lingüístiques com ara la lectura, la comprensió o l'adquisició de vocabulari.

Saber identificar aquells dèficits lingüístics, de parla, de lectura o de comprensió que tenen a veure amb problemes de memòria.

Saber identificar les implicacions dels mecanismes de memòria en alguns àmbits de la vida quotidiana com ara l'educació, la publicitat, i la memòria dels testimonis.

Saber aplicar algunes estratègies de memòria o mnemotècnies a situacions quotidianes.

Saber extreure informació d'un text científic sobre la memòria humana.

Saber elaborar informes escrits d'avaluació de la memòria utilitzant el format i el llenguatge adequats.

Ser capaç d'interpretar resultats d'experiments senzills sobre memòria.

Saber elaborar informes escrits de resultats d'experiments sobre memòria.

Saber comunicar oralment i de forma resumida la informació obtinguda en textos científics sobre la memòria humana.

Saber argumentar oralment a favor o en contra d'un model de memòria en funció d'unes dades obtingudes en experiments.

Saber organitzar-se i planificar un treball en grup.

IV. METODOLOGIES DOCENTS D'ENSENYAMENT-APRENTATGE

- a) Estratègies d'Ensenyament-Aprenentatge desenvolupades pel professor (treball cooperatiu, sessions pràctiques, tutories, sortides de camp, resolució de problemes, estudi de casos, desenvolupament de projecte, classes magistrals, etc):
- classes magistrals
 - discussions de classe moderades pel professor
 - col.laboració en experiments
 - discussions en grup a partir de lectures
 - passació de tests de memòria
 - ús de materials i aparells relacionats amb la memòria i la seva avaluació

- b) Activitats que realitzaran els alumnes (treball cooperatiu, assistència a classes, recerca d'informació, elaboració d'informes, sortides de camp, participació en tutories, treballs pràctics, etc.)
- treballs en grup
 - elaboració d'informes (individualment i en grup)
 - participació en experiments com a experimentadors i subjectes experimentals.
 - lectura de textos científics i elaboració de resums i esquemes.
 - comunicació oral d'informes de resultats d'experiments.

V. CONTINGUTS I BIBLIOGRAFIA

TEMARI:

1. LA MEMÒRIA: ASPECTES DEFINITORIS. La memòria dins dels processos cognitius. Variables psicològiques i socio-culturals que afecten al procés mnemònic. La mesura de la memòria.
2. SISTEMES DE LA MEMÒRIA. La memòria sensorial. La memòria a curt termini o memòria de treball. La memòria a llarg termini (memòria episòdica versus memòria semàntica; memòria procedimental versus memòria declarativa, memòria implícita versus memòria explícita).
3. PROCESSOS DE LA MEMÒRIA. Organització i recuperació de la memòria a llarg termini. Processos de codificació i registre. Processos de recuperació. Estratègies mnemòniques. L'oblit.
4. LA REPRESENTACIÓ DE LA INFORMACIÓ A LA MEMÒRIA. Memòria semàntica i memòria episòdica. Conceptes, esquemes i categories. Xarxes semàntiques. La imatge mental.
5. MEMÒRIA I ADQUISICIÓ DE VOCABULARI. Paper de la memòria en l'adquisició de vocabulari en la llengua materna i en llengües estrangeres.
6. MEMÒRIA I LECTURA. Paper de la memòria en l'aprenentatge de la lectura.
7. MEMÒRIA I COMPENSIÓ. Importància de la memòria en la comprensió de textos.
8. ALTRES CAMPS D'APLICACIÓ. Memòria i comunicació, memòria i publicitat. Memòria en la vida quotidiana (memòria autobiogràfica). Memòria de testimonis. Memòria i vellesa.

BIBLIOGRAFIA:

- ANDRADE, J. (Ed.) (2002). Working Memory in Perspective. Hove (UK): Psychology Press.
- BADDELEY, A.D. (1998). Memoria humana. Teoría y práctica. Madrid: McGraw Hill.
- BADDELEY, A. (2004). Your memory: A user's guide (New illustrated edition). London: Carlton Books.
- BADDELEY, A.D.; KOPELMAN, M.D. i WILSON, B.A. (2002). The Handbook of memory disorders. Second Edition. Chichester, UK: John Wiley

- DE VEGA, M. (1984). Introducción a la Psicología cognitiva. Madrid: Alianza.
- HULME, C. i MACKENZIE, S. (1992). Dificultades graves en el aprendizaje: el papel de la memoria de trabajo. Barcelona: Ariel, 1994.
- MAYOR, J. i DE VEGA, M. (1992). Memoria y representación. Madrid: Alhambra.
- NEATH, I. i SURPRENANT, A. (2002). Human Memory (Second edition). New York: Wadsworth Publishing.
- RUIZ-VARGAS, J.M. (1991). Psicología de la Memoria. Madrid: Alianza.
- RUIZ-VARGAS, J.M. (2002). Memoria y olvido. Madrid: Trotta.
- SAIZ, D., SAIZ, M. i BAQUES, J. (1996). Psicología de la memoria. Manual de Prácticas. Barcelona: Avesta.
- SÁNCHEZ CABACO, A. i BEATO, M. S. (Coord) (2001). Psicología de la memoria: Ámbitos aplicados. Madrid: Alianza.
- SCHACTER, D. L. (2001) The seven sins of memory: How the mind forgets and remembers. New York: Houghton Mifflin Co. (Traducció a: SCHACTER, D. (2003). Los siete pecados de la memoria: la memoria es la clave de la inteligencia. Barcelona: Ariel.).

VI. AVALUACIÓ

En l'avaluació d'aquesta assignatura s'utilitzen una varietat de procediments que són els següents:

- Examen tipus test al final del semestre: Consisteix en una prova de 40 preguntes d'elecció múltiple sobre la totalitat dels continguts de l'assignatura, inclosos els temes treballats a pràctiques. És imprescindible superar-lo per aprovar l'assignatura.
- Informes de pràctiques: S'avalua cadascun dels tres informes de pràctiques que es realitzen al llarg del curs. El primer és un informe individual i els altres dos són en grup. És obligatori lliurar els 3 informes.
- Discussions de les lectures: Durant el curs s'organitzen dues discussions sobre lectures recomanades. D'aquestes discussions els estudiants han de lliurar-ne un resum. S'avalua el resum i la participació a la discussió.
- Carpeta docent (o portfoli): Al final del semestre, els estudiants lliuren un arxivador amb tot el material de l'assignatura exceptuant els manuals. Pot contenir: Apunts de classe de teoria i de pràctiques, resums o esquemes fets per estudiar, resums o esquemes de lectures, anotacions de consultes fetes a la biblioteca, informes de pràctiques, qualsevol altre material que hagin fet servir...
- Treball optatiu: No és obligatori. Es fa per pujar nota. És imprescindible per a qui vol tenir Matrícula d'Honor.

La proporció sobre la nota final dels diferents apartats és la següent:

- 60 %
- 25%
- 8 % (4 % i 4 %)
- 7 %
- S'afegeix a la nota final (màxim un punt)

Temes o blocs temàtics	Competències que es desenvoluparan (del Perfil de Competències de la Titulació)	Metodologies docents d'ensenyament-aprenentatge (incloure activitats presencials i no presencials)	Indicadors de les competències que demostrin el seu assoliment.	Procediments d'avaluació i ponderació		Estimació d'hores dedicades a l'assignatura	
				Proced.	Pond.	Professor ²	Alumne ³
1. LA MEMÒRIA: ASPECTES DEFINITORIS.	Utilitza llenguatge escrit correctament. Comprèn textos professionals i en produeix.	Classe magistral. Treball en grup. Lectura, i discussió a classe. Passació de proves de memòria. Elaboració informe individual de pràctiques sobre mesura de la memòria.	Treball individual sobre avaluació de la memòria.	Vegeu apartat Avaluació.		12h.	30 h.
2. SISTEMES DE LA MEMÒRIA.	Té una activitat positiva, activa i flexible en l'intercanvi amb els altres.	Classe magistral. Participació en experiments. Discussió sobre resultats. Elaboració informe en grup.	Treball de pràctiques en grup sobre resultats d'un experiment fet a pràctiques.			10 h.	25 h.
3. PROCESSOS DE LA MEMÒRIA.		Classe magistral. Lectura, i discussió a classe. Pràctiques				8 h.	20 h.
4. LA REPRESENTACIÓ DE LA INFORMACIÓ A LA MEMÒRIA.		Classe magistral. Pràctiques				7 h.	18 h.
5. MEMÒRIA I ADQUISICIÓ DE VOCABULARI		Classe magistral. Pràctiques				7 h.	18 h.
6. MEMÒRIA I LECTURA.	Té una activitat positiva, activa i flexible en l'intercanvi amb els altres.	Classe magistral. Experiment sobre memòria i lectura. Elaboració informe en grup.	Treball de pràctiques en grup sobre resultats d'un experiment fet a pràctiques.			6 h.	15 h.
7. MEMÒRIA I COMPRESIÓ.	Comprèn textos professionals en llengües d'ús científic habitual.	Lectura i discussió a la classe.	Discussió a classe a partir d'una lectura científica.			4 h.	10 h.
8. ALTRES CAMPS D'APLICACIÓ.	Durant tot el curs: És capaç d'integrar coneixements de les diverses disciplines com a base per a la diagnosi i la intervenció.	Classe magistral. Experiment sobre memòria dels testimonis. Discussió a classe de pràctiques.	Examen final.			6 h.	15 h.
						TOTAL: 60 h.	TOTAL: 151 h.

² **Hores professors:** Inclou hores presencials a l'aula, preparació de materials, tutories i avaluació dels estudiants.

³ **Hores estudiants:** Inclou hores presencials a l'aula, tutories, treball autònom.

